

Každé dva týždne bezplatne na Vašom stole e-mailom alebo poštou.

Federálny rozpočet 2007 schválený

V utorok 27. marca bol podľa očakávania schválený federálny rozpočet predložený parlamentu kanadským ministrom financií Jimom Flahertym 19. marca. Poslanecká snemovňa schválila rozpočet 176 hlasmi. Menšinová konzervatívnu vládu podporil Québecký blok, proti hlasovali liberáli a noví demokrati (119 hlasov). Druhý rozpočet konzervatívnej vlády počíta s celkovými výdajmi 233,4 miliárd dolárov. Takmer 40 miliárd chce vláda venovať na obnovu fiskálnej rovnováhy v Kanade medzi provinciami a federálnou vládou v priebehu nasledujúcich siedmich rokov. Pracujúci rodičia každoročne ušetria ako úľavu na daniach podľa nového rozpočtu 310 kanadských dolárov za dieťa mladšie ako osemnásť rokov. Čiastka 1,5 miliardy dolárov je určená životnému prostrediu (napríklad ľudia, ktorí si kúpia ekologický automobil, dostanú od vlády 2 000 dolárov). Ďalšie investície plánuje vláda do zdravotníctva a na podporu vojska a farmárov. 9,2 miliardy dolárov sú určené na splácanie štátneho dlhu.

www.budget.gc.ca

Volebné výsledky v Québecu

V provincii Québec bude po prvýkrát po 130 rokoch vládnuť menšinová vláda. Voľby vyhrali s 33 % liberáli, tesne za nimi bola s 31 % Québecká demokratická akcia, Québecká strana získala 28 %. Liberálna strana stratila v Národnom zhromaždení 24 kresiel, pred voľbami mali väčšinu liberáli 72 kresiel. Québecká demokratická akcia na čele s Mario Dumontom je najúspešnejšou stranou v porovnaní s minulými voľbami. Z piatich mandátov strana stúpla na 41 kresiel a bude stáť na čele opozície. Québecká strana André Boisclaira bude v Národnom zhromaždení zastúpená 36 zákonodarcami (v porovnaní so 45 kreslami z predchádzajúcich volieb). Strana zelených a Solidárny Québec získali každá takmer 4 % hlasov voličov, aj keď bez zastúpenia v zhromaždení. Voliči sa v tomto roku dostavili k volebným urnám v hojnom počte, volieb sa zúčastnilo 72 % z 5,6 milióna registrovaných voličov provincie.

www.electionsquebec.qc.ca

Veľvyslanec Michael Calcott na Ekonomickej univerzite

V rámci cyklu prednášok Diplomacia v praxi, v ktorom sa študentom prihovárajú diplomati pôsobiaci na Slovensku, vystúpil 20. marca na pôde Ekonomickej univerzity veľvyslanec Kanady na Slovensku Michael Calcott. Vo svojej prednáške sa venoval úspešnej spolupráci medzi Kanadou a Slovenskom pri rozvíjaní Reformy bezpečnostného sektora (Security Sector Reform), čo je prioritná téma slovenského členstva v Bezpečnostnej rade OSN 2006 - 2007. Po prednáške mali študenti možnosť diskutovať s kanadským veľvyslancom a s chargé d'affaires Kancelárie veľvyslanectva

v Bratislave Johnom Broadbentom o kanadskej zahraničnej a domácej politike, ako aj o kanadsko-slovenských vzťahoch. Veľvyslanec Michael Calcott sa taktiež stretol s rektorom EU prof. Rudolfom Sivákom a prorektorkou pre zahraničné vzťahy Janou Lenghardtovou.

EU a Kanada: grant pre vysokoškolské inštitúcie

Európska únia a Kanada uzavreli v decembri minulého roka spoluprácu v oblasti vysokoškolského vzdelávania, odbornej prípravy a mládeže. Cieľom osemročnej spolupráce je predovšetkým výmena študentov a pedagógov z rôznych odborov a vytvorenie spoločných programov, najmä v oblastiach ako sú biotechnológia, informačné technológie, kultúra, strojárstvo, životné prostredie, zdravotníctvo, vzdelávanie, žurnalistika či migrácia. Prvá výzva na predkladanie grantových projektov sa týka programu TEP (Transatlantické výmenné partnerstvá). O poskytnutie grantu v rámci tejto výzvy môžu požiadať vysokoškolské inštitúcie a inštitúcie odborného vzdelávania a prípravy z členských štátov EU. V roku 2007 bude financovaných približne sedem projektov, rozpočet vyčlenený na spolufinancovanie projektov je približne jeden milión euro. Žiadosti musia byť zaslané Európskej komisii najneskôr do 31. mája 2007 na adresu EACEA-EU-CANADA@ec.europa.eu.

http://ec.europa.eu/education/programmes/eu-canada/call_en.html

Biopolyméry z javorového sirupu

Kanadský javorový priemysel by sa jedného dňa mohol preorientovať z výroby sirupu na ekologické produkty vyrábané z takzvaných degradovateľných plastov, teda plastov, ktoré sú odbúrateľné v biologickom prostredí a vznikajú z biologicky rozložiteľných polymérov. Vedci z kanadskej Národnej rady pre výskum (NRC) zistili, že miazga z javoru môže úplne nahradiť prostredie, ktoré umožňuje sacharóze premenu (prostredníctvom baktérií) práve na tieto polyméry vyskytujúce sa v prírode. Polyméry sú potom vhodné na použitie najmä v lekárske a farmácii napríklad ako implantáty alebo materiály na náhradu a regeneráciu tkanív. Biologicky odbúrateľné polyméry môžu byť užitočné pri vývoji konštrukčných a obalových plastov, ktoré budú ohľaduplné k životnému prostrediu. "Javorová miazga je sterilná a má ideálne zloženie cukrov a minerálov, ktoré sú potrebné pre rast baktérií," vysvetľuje Jalal Hašari z výskumného tímu NRC. "Najväčšou výhodou je, že sa miazga odoberá priamo zo stromu." Kanada má vo výrobe javorového sirupu absolútny primát - 85 % svetovej produkcie pochádza práve odtiaľto, z toho 90 % z provincie Québec. Nové využitie javorovej miazgy by vyriešilo jej nadbytok, ktorý bol v minulých rokoch len v Québecu asi 22 tisíc ton.

www.nrc-cnrc.gc.ca

Najlepšie francúzske výrazy roka

V rámci osláv Frankfónie sa v Kanade konala súťaž o najlepší výraz roka vo francúzštine vyhlásená stanicou Radio-Canada. Jednoznačne zvíťazil québecký slovný obrat "il tombe des peaux de lièvres", ktorý by sa do slovenčiny mohol preložiť ako "padá zajačia srst". Toto slovné spojenie sa používa hlavne v regióne Lac-Saint-Jean, kde údajne padajú také veľké snehové vločky, že pripomínajú srst' zajacov, ktorá je v zime sfarbená nabiele. Ďalšie populárne vyjadrenie, ktoré skončilo na druhom mieste, je "vends ta vache et arrive en ville", alebo "predaj kravu a doraz do mesta". Používa sa v Manitobe pre človeka, ktorý sa čuduje niečomu, čo už má dávno poznať. Bronzovú cenu si odnáša "Il a fait un p'tit bout sur le poil des yeux", čo by sme voľne preložili ako "V kútiku oka mal malú smietku." Tak sa v Ontáriu hovorí o niekom, kto sa práve potkol.

www.radio-canada.ca

KVÍZ O KANADE

Ako sa volá Ostrov svätého Jána (Île St. Jean) v súčasnosti? (Odpoveď a novú otázku nájdete v ďalšom vydaní Mozaiky.)
Odpoveď z minulého čísla: V Kanade je asi 1 300 000 študentov.